

The background is a solid teal color. It features several white circles of varying sizes and positions. Some circles are complete, while others are partial, appearing as arcs. There are also several small white dots scattered across the background, some of which are positioned on the white circles.

KWIECIEŃ

PODATKI

*Moneta z cezarem
czy serce z Bogiem?*

Mt 22,15-22

 słowa kluczowe

podatek
zaradność

nieuczciwość
optymalizacja

władza

sprawiedliwość

Część I – Słowo w sercu

A. Lektura Ewangelii

A.1. Modlitwa:

Boże Duchu Święty,
z Twojego polecenia Objawienie
zostało spisane dla nas ludzi.
Oświeć mój rozum i napętnij moje serce,
abym przy tym czytaniu
dobrze zrozumiał Twoją prawdę
i abym nauczył się goręcej Cię kochać,
wierniej Ci służyć.
Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

A.2. Ewangelia według św. Mateusza 22,15-22

Wtedy faryzeusze odeszli i naradzali się, jak by podchwycić Go w mowie. Posłali więc do Niego swych uczniów razem ze zwolennikami Heroda, aby Mu powiedzieli: „Nauczycielu, wiemy, że jesteś prawdomówny i drogi Bożej w prawdzie nauczasz. Na nikim Ci też nie zależy, bo nie oglądasz się na osobę ludzką. Powiedz nam więc, jak Ci się zdaje? Czy wolno płacić podatek Cezarowi, czy nie?”

Jezus przejrzał ich przewrotność i rzekł: „Czemu Mnie wystawiacie na próbę, obłudnicy? Pokażcie Mi monetę podatkową!”. Przynieśli Mu denara.

On ich zapytał: „Czyj jest ten obraz i napis?”.
Odpowiedzieli: „Cezara”.

Wówczas rzekł do nich: „Oddajcie więc Cezarowi to, co należy do Cezara, a Bogu to, co należy do Boga”. Gdy to usłyszeli, zmieszali się i zostawiwszy Go, odeszli.

B. Kontekst

B.1. Moneta

Denar to srebrna moneta rzymska. Każdy cesarz emitował swoją monetę z wizerunkiem. Za czasów Jezusa moneta cesarza Tyberiusza zawierała napis mówiący o boskości cesarza. Była w powszechnym użyciu i wydaje się, że na co dzień nie stanowiło to problemu. Ten zaczynał się, gdy pobożny Żyd chciał złożyć ofiarę, zapłacić podatek świątynny. Wtedy to bankierzy służyli swoją pomocą (zapewne nie bezinteresownie) – wymieniając je na monety świątynne lub inne monety nienoszące na sobie skazy bluźnierstwa. Stąd święty gniew Jezusa w scenie oczyszczenia świątyni, gdy porzucił stoły bankierów (J 2,13-17).

Denar pojawia się również w przypowieści o wynagrodzeniu robotników (po denarze za dzień; zob. temat września → s. 93), cennym olejku nardowym (300 denarów; zob. temat listopada → s. 113).

Srebrne monety, ale pochodzące jeszcze z czasów greckich nazywano drachmami. Judea pozostawała w kręgu kultury greckiej (odległość, siła kultury, wcześniejsze panowanie Greków). Piotr uiszcza podatek świątynny za siebie i za Jezusa z didrachmy (podwójna drachma) staterem znalezionym w pyszczku ryby, czyli dużą monetą grecką, wartą cztery drachmy (Mt 17,24-27). W przypowieści kobieta, która zgubiła drachmę, po jej odnalezieniu zaprasza z radości przyjaciółki (Łk 15,8-10).

Srebrne monety pojawiają się również jako zapłata otrzymana przez Judasza – trzydzieści srebrników (Mt 26,14-16). Ewangelistę ukazuje spełnienie proroctwa, nie ma dla niego znaczenia, czy były to monety rzymskie czy greckie.

B.2. Polityka

Judea pozostawała pod panowaniem rzymskim. Rzymianie dokonując podbojów, nie burzyli zastanego porządku społecznego. Wprowadzali oczywiście swoją władzę (namiestnik, podatki), lecz raczej zależało im na spokoju niż na konfrontacjach zbrojnych. Stąd arcykapłani obawiali się, że Jezus może wznieść powstanie. Było to oczekiwanie niebezpieczne, ponieważ zapowiadany przez proroków Syn Dawida miał wyzwolić Izraela i przywrócić świetność królestwa Dawidowego. Oczywiście wszystkie powstania były brutalnie likwidowane, sytuacja w kraju pogarszała się, a przywileje były likwidowane.

Arcykapłani byli realistami i nie wierzyli w możliwość pokonania Rzymu. Chcieli zatem maksymalnie wykorzystywać swoją autonomię (podatki świątynne, sądy – tylko kara śmierci była zastrzeżona dla namiestnika rzymskiego). W swojej postawie musieli jednak stale balansować na cienkiej linii. Z jednej strony nie podważać prymatu Rzym, aby wobec namiestnika pozostawać lojalnymi i nie utracić posiadanych praw. Z drugiej strony lud tęsknił za wolnością, a oni jako duchowi przywódcy musieli wraz z nim wyczekiwać obiecanego w Piśmie Świętym wyzwolenia.

B.3. ■ Uczeni w Piśmie i faryzeusza

Uchodzili za elitę religijną narodu i był to ich powód do dumy, np. „modlitwa” faryzeusza będąca samochwalstwem jego gorliwości (Łk 18,11-12).

Scena ta ma miejsce u końca działalności Jezusa. Jego spór z faryzeuszami i uczonymi w Piśmie miał już zatem przynajmniej kilka odsłon, np. powołanie celnika Mateusza, uzdrowienie w szabat, spór o post, tradycję i przepisy rytualne (rozdział 9, 12, 15). Po tej scenie jest jeszcze spór o zmartwychwstanie i największe przykazanie. Finałem jest długa mowa oskarżająca uczonych w Piśmie i faryzeuszów, w których wielokrotnie pada słowo „biada wam” (rozdział 23).

c. ■ Analiza Ewangelii

- ❓ Faryzeusze i uczeni w Piśmie przychodzą z konkretnym zadaniem. Jaka była ich wewnętrzna postawa? Jakich używają słów?
- ❓ „Czy wolno płacić podatek Cezarowi, czy nie?” Jakie mogłyby być konsekwencje społeczne i polityczne odpowiedzi TAK, jakie odpowiedzi NIE?
- ❓ Inteligencja Jezusa. Zastosował sprytny wybieg, aby nie udzielić odpowiedzi na pytanie przez zwrócenie uwagi na inny temat. Co jest istotą odpowiedzi Jezusa? Jakie jest Jego przestanie?

d. ■ Dzielenie się Słowem

- 🗨️ *Podziel się tym, co Bóg mówi do ciebie. Co zwróciło twoją szczególną uwagę, zaskoczyło, zainteresowało. Krótkie, osobiste wypowiedzi.*

Część II – Słowo w biznesie

➔ *Rozmowa w grupach o biznesie. W duchu otwartości i szacunku, z chęcią wsparcia dzięki dzieleniu się własną wiedzą i doświadczeniem.*

? Jaką postawę wobec podatków powinni przyjmować katoliccy przedsiębiorcy?

?

Między zaradnością a oszustwem – gdzie leżą granice optymalizacji zgodnej z moralnością podatkową?

?

Nieuczciwość podatkowa jako zło społeczne – jakie są skutki dla firm?

?

Jak walczyć o bardziej sprawiedliwe państwo?

Część III – Słowo w życiu (w domu)

A. Rozważ fragment Ewangelii

- ➔ *Zadbaj o warunki, o ciszę, wyłącz wszystko, co cię rozprasza.*
- ➔ *Rozpocznij modlitwą, jeszcze raz przeczytaj tekst, poświęć rozważaniu 20-30 minut.*

B. Obejrzyj komentarz wideo

- ➔ *duszpasterstwotalent.pl/wideo4*

C. Autorefleksja

- ➔ *Odpowiedz na pytania:*

- ➔ *Oznacz twój poziom moralności podatkowej według tego, jak ją osobiście rozumiesz:*

bardzo niski

bardzo wysoki

1

2

3

4

5

6

7

➤ *Co oznacza w dzisiejszych czasach bycie dobrym obywatelem?*

➤ *Czy pogłębiasz swoją wiedzę, aby dokonywać najlepszych decyzji podatkowych?*

➤ *Jakie obszary twojej działalności wymagają korekty w dziedzinie podatków?*

➤ *Pytanie o podatki staje się dla Jezusa pretekstem do poruszenia tematu czci Boga. Jakie wnioski duchowe dla siebie możesz odczytać z tego fragmentu?*

➤ *Autonomia spraw Bożych wobec spraw ludzkich. Jak ją rozumieć w biznesie?*

D. Postanowienie

- ➔ *Postanowienie powinno być bardzo konkretne, możliwe do weryfikacji.*
- ➔ *Może dotyczyć życia zawodowego, rodzinnego lub postawy wewnętrznej.*
- ➔ *Może mieć charakter pozytywny (zrobię...) lub negatywny (skończę z...).*

- ➔ *Postanowienie z poprzedniego miesiąca udało mi się zrealizować (zaznacz na osi):*

- ➔ *Twoje postanowienie na najbliższy miesiąc:*

E. Działaj!

„Oddajcie więc Cezarowi to, co należy do Cezara, a Bogu to, co należy do Boga”.